

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 66

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αίτησης
Κατάθεσης Εγγράφων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Κυριακή Μάλαμα
2. Βουλευτή κ. Παναγιώτη Σκουρολιάκο

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1416/54/22.10.2019 Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων με θέμα: «Να διασωθεί και να προστατευτεί ο αρχαιολογικός χώρος στις Σκουριές της Χαλκιδικής»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 1416/54/22.10.2019 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων των Βουλευτών κ.κ. Κυριακής Μάλαμα και Παναγιώτη Σκουρολιάκου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο πλαίσιο της κατασκευής του έργου “Μεταλλευτικές-Μεταλλουργικές Εργασίες Μεταλλείων Κασσάνδρας”, και σε εφαρμογή της ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ16/55765/2902/29.07.2009 Απόφασης του Υπουργείου Πολιτισμού και του περιβαλλοντικού όρου δ2.113. (α) της υπ’ αρ. 201745/26.7.2011 ΚΥΑ έγκρισης του έργου, διεξήχθη κατά τα έτη 2012-2014 σωστική ανασκαφική έρευνα στη θέση «Σκουριές» Μ. Παναγίας, Δήμου Αριστοτέλη Π.Ε. Χαλκιδικής. Μετά την απομάκρυνση των σωρών των καταλοίπων αρχαίας μεταλλουργίας ήλθαν στο φως λάκκοι, πασσαλότρυπες και τμήματα θεμελίωσης κτιρίου, τα οποία μαρτυρούν εγκατάσταση αρχαίας μεταλλουργίας χαλκού. Επισημαίνεται, ότι η ανασκαφή στο πεδίο έχει ήδη ολοκληρωθεί, ενώ η ερευνητική ομάδα έχει προχωρήσει στην τεκμηρίωση του 80% του αρχαιολογικού υλικού, του οποίου η δημοσίευση αναμένεται στο τέλος του επόμενου έτους. Μάλιστα, έχουν πραγματοποιηθεί ήδη δύο ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια, τα πρακτικά των οποίων αναμένεται να εκδοθούν σύντομα.

Στις 22-10-2019 το Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενημέρωσε ότι δεν εκκρεμεί καμία αδειοδότηση για την μεταλλευτική δραστηριότητα στις Σκουριές, και το θέμα εισήχθη για την κατά νόμο γνωμοδότηση στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο. Σύμφωνα με την πρόταση των αρμόδιων Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού, και την γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, πρόκειται να αποσπαστούν το κτήριο της περιοχής Α και τμηματικά διατηρημένο λιθόστρωτο της περιοχής Β της θέσης “Σκουριές”, ως των καλύτερα σωζόμενων στοιχείων, τα οποία θα μεταφερθούν στη θέση “Κόνιαρη”, σε απόσταση 900 μ. βορειοανατολικά από το σημείο της εύρεσής τους, έτσι ώστε, μαζί με την ήδη ανασκαμμένη πρωτοβυζαντινή εγκατάσταση, να αποτελέσουν ένα ενιαίο, αναδεδειγμένο και επισκέψιμο αρχαιολογικό σύνολο. Ο χώρος αυτός μπορεί να φιλοξενήσει κινητά ευρήματα της ανασκαφής ή αντίγραφα τους, ώστε να δημιουργηθεί ένα θεματικό μουσείο σχετικά με τη μεταλλευτική δραστηριότητα, διαχρονικά. Όσον αφορά στα

κατάλοιπα, τα οποία δεν είναι δυνατόν να διατηρηθούν κατά κατά χώραν λόγω της κατάστασης διατήρησής τους (κυρίως ορύγματα και κανάλια διανοιγμένα στο φυσικό έδαφος), θα αποδομηθούν με χειρωνακτικό τρόπο και με την επίβλεψη της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους.

Η ανωτέρω γνωμοδότηση έλαβε υπόψη το Πρακτικό της από 07.09.2016 αυτοψίας επιτροπής μελών του ΚΑΣ, η οποία συστάθηκε δυνάμει της υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΣΠΑΕΕ/273005/163717/11125/803/22.08.2016 Υπουργικής Απόφασης.

Σχετικά με τις αιτιάσεις περί “βανδαλισμού και κακοποίησης του αρχαιολογικού χώρου” από την εταιρία ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ, αλλά και τη δήθεν “εσκεμμένη υποβάθμιση αρχαιολογικών ευρημάτων, με στόχο την άρση εμποδίων σε ιδιωτικά κερδοσκοπικά συμφέροντα”, σας γνωρίζουμε ότι τόσο κατά τη διάρκεια, όσο και μετά το πέρας της ανασκαφικής διερεύνησης ο χώρος ήταν και εξακολουθεί να είναι περιφραγμένος και φυλασσόμενος, ώστε να καθίσταται ανέφικτη οιαδήποτε κακοποίηση αυτού. Εξάλλου, η αλλοίωση των αρχαιοτήτων που, ενδεχομένως, υπήρχαν στη θέση Σκουριές, αλλά και του φυσικού αναγλύφου της περιοχής, συντελέστηκε τη δεκαετία του 1960, όταν συνεργεία του τοπικού δασαρχείου μετέφεραν τόνους σκωριών από την αρχαία εκμετάλλευση (τα λεγόμενα “μαγγανέζια”) για την επίστρωση δασικών δρόμων της περιοχής.

Επιπλέον, η πρόσφατη γνωμοδότηση του ΚΑΣ θέτει ως όρο την υπογραφή Μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας, σύμφωνα με το Ν. 4072/2012 (ΦΕΚ 86/Α/11.04.2012), στο οποίο θα περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός για την ανάδειξη της περιοχής κατάληψης του έργου, καθώς κι άλλων θέσεων που θα υποδειχθούν από την αρμόδια Εφορεία.

Τέλος, σχετικά με τα διαλαμβανόμενα στην Ερώτηση του Βουλευτή, θα πρέπει να επισημανθεί ότι στην αρνητική γνωμοδότηση που εξεδόθη το έτος 2007 από την τότε ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, σχετικά με την υλοποίηση του Έργου “Μεταλλευτικές-Μεταλλουργικές Εργασίες Μεταλλείων Κασσάνδρας” στις Σκουριές, ως αιτιολογία αναφέρεται η παρουσία καταλοίπων αρχαίας μεταλλουργίας, και τονίζεται η συχνή βιβλιογραφική αναφορά σε μεταλλουργικές δραστηριότητες στην ευρύτερη περιοχή. Ωστόσο, κατόπιν αυτοψίας κλιμακίου του ΚΑΣ, που πραγματοποιήθηκε το έτος 2008 στη συγκεκριμένη θέση, η αρχαιολογική τεκμηρίωση θεωρήθηκε ελλιπής. Σε επιφανειακή αρχαιολογική έρευνα που ακολούθησε στον χώρο κατάληψης του έργου δεν βρέθηκαν αρχαιότητες, πέραν των ήδη εντοπισμένων. Έτσι, η ΙΣΤ' Ε.Π.Κ.Α. συνεκτίμησε εκ νέου τα δεδομένα που προέκυψαν και εισηγήθηκε την υλοποίηση του έργου, υπό όρους (αρ. ΥΠΠΟΑ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Α1/ Φ16/ 55765/ 2902/ 29-07-2009 έγκριση ΠΠΕ).

Ενόψει των ανωτέρω, είναι αυταπόδεικτο ότι κατά την ανασκαφική δραστηριότητα της Εφορείας Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής στη θέση “Σκουριές” εφαρμόστηκαν απολύτως ο νόμος 3028/2002, καθώς και οι διατάξεις της υπ' αρ. 201745/26-7-2011 ΚΥΑ έγκρισης του έργου, γεγονός που αποδεικνύεται από την ολοκλήρωση της ανασκαφικής έρευνας στην περιοχή, την ύπαρξη πρότασης υλοποίησης της ανάδειξης των αρχαιοτήτων και, κυρίως, την ανυπαρξία οιασδήποτε κακοποίησης ή βανδαλισμού των αρχαιοτήτων.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΔΙΠΚΑ
3. ΕΦΑ Χαλκιδικής και Αγίου Όρους
4. Αυτοτελές Τμήμα Γραμματείας ΚΑΣ - ΣΜ

Ακριβές Αντίγραφο

Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικού Έργου και Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ ΔΗΜΗΤΗΡ-ΕΛΕΝΗ